

भारतातील उष्णकटिबंधीय सदाहरित वने - MPSC पर्यावरण नोट्स

उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले भारतातील नैसर्गिक वनस्पतींचा एक प्रमुख भाग आहेत. 200 सेंटीमीटरपेक्षा जास्त पाऊस असलेल्या भागात त्यांची भरभराट होते. MPSC परीक्षेसाठी भारतीय भूगोल अभ्यासक्रमाचा महत्वाचा भाग जंगलांचे प्रकार आहेत आणि उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगल हे त्यापैकी एक आहे. हा लेख उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगलांबद्दल तपशील प्रदान करेल ज्या वनांना उष्णकटिबंधीय वर्षावन देखील म्हणतात.

उष्णकटिबंधीय सदाहरित वनांचा परिचय

सदाहरित जंगले केवळ ग्रहावरील हिरवाईला चालना देण्यासाठीच आवश्यक नाहीत, तर ते वन परिसंस्थेतील प्राणी आणि वनस्पतींचे निरंतर अस्तित्व टिकवून ठेवण्यासाठी देखील उपयुक्त आहेत. दुष्काळाचा काळ नसल्यामुळे झाडे सदाहरित आहेत. ते मुख्यतः उंच आणि हार्डवुड आहेत.

उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले - वैशिष्ट्ये

खाली दिलेल्या मुद्द्यांवरून उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले, नैसर्गिक वनस्पतींचा एक प्रकार ओळखण्यास शिका:

उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले

- भारतातील उष्णकटिबंधीय ओले सदाहरित जंगल सामान्यतः 200 सेमी पेक्षा जास्त पाऊस आणि 15-30 अंश सेल्सिअस तापमान असलेल्या भागात आढळते.
- त्यांनी पृथ्वीच्या पृष्ठभागाचा सुमारे ७% भाग व्यापला आहे.
- ते मुख्यतः विषुववृत्ताजवळ आढळतात.
- त्यांच्याकडे विरळ अंडरग्रोथ क्लिअरिंगसह एकमेकांना विरळ आहे
- त्यांच्यामध्ये सेंद्रिय पदार्थांची कमतरता असते (जमिनीवर सेंद्रिय पदार्थ स्थिर होतात)
- ही जंगले घनदाट आणि बहुस्तरीय आहेत.
- तेथे अनेक प्रकारच्या वनस्पती आणि प्राणी वास्तव्य करतात.
- सदाहरित जंगले ही पर्यावरण आणि पर्यावरणाचा एक महत्वाचा भाग आहेत.
- ही झाडे वन जीवशास्त्र आणि परिसंस्थेतील एक महत्वाचा घटक आहेत, जी परिसंस्थेतील जीवनाला चालना देण्यासाठी मदत करतात. यामुळे वनस्पती आणि प्राणी जीवन एकमेकांशी सुसंवाद साधू शकतात आणि पूर्ण शांततेत जगू शकतात.

उष्णकटिबंधीय सदाहरित वन - भौगोलिक स्थान

ही जंगले पश्चिम घाटाच्या पूर्व आणि पश्चिम उत्तरावर आढळतात.

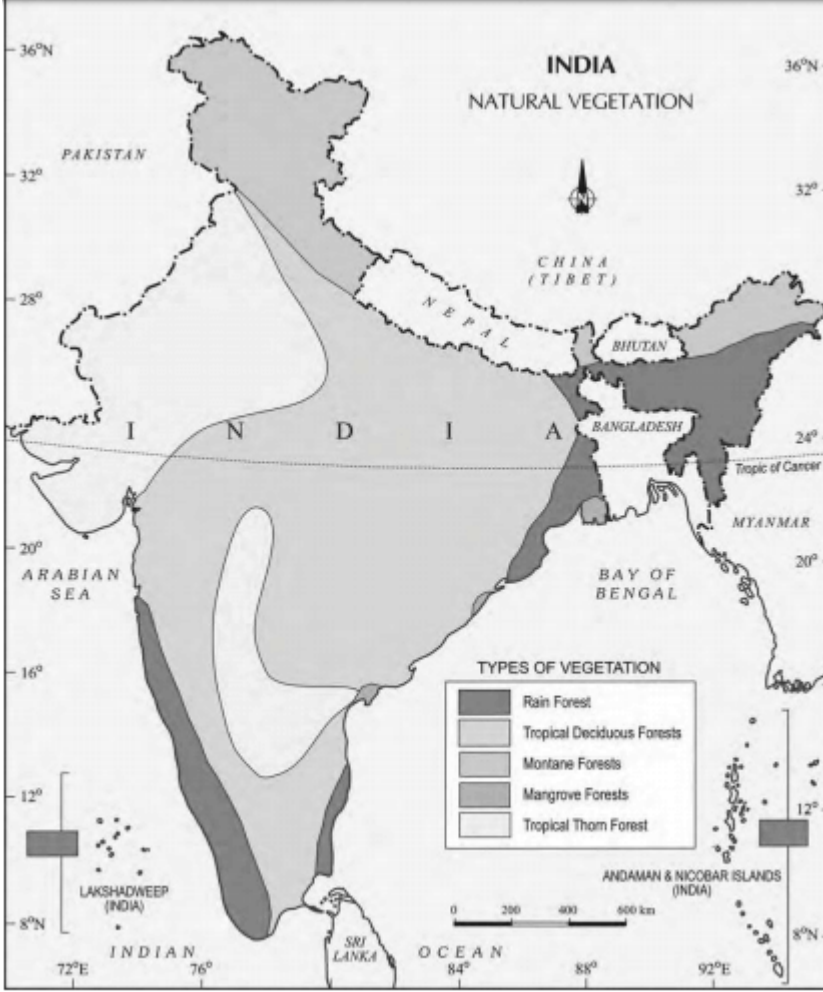

Figure 5.3 : Natural Vegetation

ही जंगले प्रामुख्याने ओळखली जाणारी राज्ये आहेत:

1. तामिळनाडू
2. केरळ
3. कर्नाटक
4. महाराष्ट्र

5. आसाम
6. अरुणाचल प्रदेश
7. नागालँड
8. त्रिपुरा
9. मेघालय
10. पश्चिम बंगाल
11. अंदमान आणि निकोबार बेटे.

प्रजातींच्या निरंतर अस्तित्वासाठी एकमेकांशी सुसंगतपणे अस्तित्वात असलेल्या काही भिन्न वनस्पती आणि प्राणी आहेत. वनस्पती आणि प्राण्यांची ही सह-अस्तित्वात असलेली प्रणाली बायोमच्या अस्तित्वाला कारणीभूत ठरते. बायोम हे सर्व वन्यजीव आणि वनस्पतींचे संग्रह आहे जे विशिष्ट भौगोलिक सीमांद्वारे परिभाषित केलेल्या विशिष्ट वातावरणात एकत्र राहतात.

उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले वनस्पती आणि प्राणी यांचे यजमान आहेत

उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगलात वनस्पती प्रजाती	Animal Species in Tropical Evergreen Forests
<ul style="list-style-type: none">• आबनूस• महोगनी• रोझवुड• रबर चिंचोना	<ul style="list-style-type: none">• हत्ती• माकडे• लेमूर• हरिण• एक शिंग असलेला गेंडा (आसाम, पश्चिम बंगाल)• पक्षी• वटवाघळं• विंचू• गोगलगाय

सदाहरित जंगलात राहणारे विविध प्रकारचे प्राणी सामान्यतः विशिष्ट प्रकारचे असतात जसे की घुबड, बावळट, कार्डिनल्स आणि काही सस्तन प्राणी जसे की हरीण, पोसम आणि रॅकून..

भारतात, सदाहरित जंगले प्रामुख्याने कर्नाटक आणि अगदी केरळसारख्या राज्यांमध्ये आहेत. पश्चिम घाट हे सदाहरित जंगलाचे प्राथमिक स्थान आहे. जंगलात मुख्यतः रोझवूड, महोगनी आणि आबनूस यांसारखी झाडे आहेत.

हा लेख उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगले आणि त्यांच्या वैशिष्ट्यपूर्ण वैशिष्ट्यांबद्दल संबंधित माहिती प्रदान करतो. हा विषय MPSC 2022 आणि इतर सरकारी परीक्षांसाठी संबंधित आहे.

byjusexamprep.com